

14 september 2023

Geachte raadsleden,

U dient de komende tijd een antwoord te geven op de vraag of de gemeentelijke muziekschool moet worden verzelfstandigd of niet. Onze wethouder heeft mij gevraagd vanavond mijn kijk op de zaak te geven. Ik ben haar zeer erkentelijk dat ik dit kan doen zonder enig voorbehoud.

Voor degenen die nog niet heel diep in de materie zitten geef ik graag enige context.

Onze gemeentelijke muziekschool is opgericht in 1977 en verzorgt sindsdien het muziekonderwijs voor de inwoners van de gemeente. Leerlingen kunnen beginnen op 2jarige leeftijd met muziek op schoot en doorgaan tot ver in de pensioengerechtigde leeftijd. Wij geven niet alleen piano- en gitaarles, maar hebben een breed aanbod van fagot tot trompet, van viool tot zang. Onze school is een echte school en geen verzameling docenten onder een dak. De kinderen spelen en zingen samen in orkesten, ensembles, koren en projecten die alleen kunnen ontstaan als docenten op een prettige manier in één gebouw les kunnen geven. De docenten voelen zich gewaardeerd door een vaste aanstelling en werken altijd meer dan hun aanstelling in uren omvat. Met liefde, want onze school is een van de mooiste instituten in Nederland.

Daarnaast heeft de muziekschool een taak in het muziekonderwijs op de basisscholen.

Het gebouw van de school wordt optimaal gebruikt: naast de docenten die lessen geven zijn er elke week 6 koren en orkesten die een ruimte huren en twee gymclubs. De incidentele huur loopt in de tientallen huurders per jaar waaronder bijvoorbeeld het Participatiekoor.

De muziekschool is een gemeentelijke instelling en daarom natuurlijk zeer dienstbaar naar de inwoners: de muziekschool is een centrum van kennis en helpt een ieder in de gemeente die daar behoefte aan heeft. De lijntjes met Welzijn Bloemendaal en Caprera zijn kort evenals met de Dorpskerk, het Dorpshuis, de basisscholen, de kinderopvang en vele andere plekken. De school is dus niet alleen een plek voor lessen maar ook voor ontmoeting en contact.

Helaas is onze muziekschool uniek in zijn soort geworden. Muziekonderwijs is altijd het eerste waarop bezuinigd wordt en de afgelopen jaren hebben zeer vele amateurkunstinstellingen de deuren moeten sluiten. De wrange erfenis tekent zich nu af: op de conservatoria zijn de Nederlandse studenten met een lichtje te zoeken, amateur- en studentenorkesten hebben moeite goede leden te vinden. Maar niet alleen het uitvoerende aspect is van belang. De muziekschool leert zijn leerlingen te genieten van muziek, actief en passief in de concertzaal. Je kweekt op een muziekschool gevoeligheid voor kunst en dat is een vreugde die je je hele leven met je mee kunt dragen. Wie zit er zo nog in de zalen? Menig programmeur maakt zich daar bezorgd over. Muziekonderwijs is ook een keuze. Zoals trompettist Eric Vloeimans zei: als er een weg wordt aangelegd is het een investering, maar muziekonderwijs is een subsidie, eigenlijk vreemd want je investeert in de toekomst van ons land. Muziek maakt slim en sociaal.

Tot zover de klaagzang, nu het positieve nieuws: de gemeente Bloemendaal heeft jaar in jaar uit, soms met een kleine hickup, pal gestaan voor zijn gemeentelijke school. Dit heeft geresulteerd in een bloeiend instituut dat zelfs de coronaperiode heeft overleefd.

Maar de school had bijna niet meer bestaan.

Discussie over nut en noodzaak van een gemeentelijke muziekschool is er in de inmiddels 45 jaar dat de school bestaat altijd geweest. Terecht ook: er gaat veel gemeenschapsgeld naar toe en dat dient goed besteed te worden. Tot nu heeft de raad altijd gevonden dat het geld goed besteed was: de school staat nog steeds als een huis. Discussie is altijd goed, maar in 2020 verhardde de discussie zich tot een voornemen om de muziekschool op te heffen.

In 2020 stond de kerntakendiscussie op de rol. Een discussie waar ik me normaal gesproken op verheug om dat het een moment is van herijking en een moment waarin het belang van de muziekschool opnieuw gewogen kan worden.

De kerntakendiscussie werd uitgesteld vanwege de corona crisis, maar de voorstellen werden wel gepresenteerd. Er werd voorgesteld om 4 ton op de muziekschool te bezuinigen. Dit was meer dan de kosten. Als de voorstellen waren uitgevoerd was de muziekschool dus gesloten.

De raad heeft toen besloten de kerntakendiscussie uit te stellen en om een onderzoek te laten uitvoeren dat als onderzoeksvraag had: is het mogelijk om de muziekschool te laten verzelfstandigen. Het onderzoek is afgerond in mei 2021, u heeft het rapport naar ik meen februari 2022 ontvangen. In het rapport van Berenschot wordt duidelijk dat een verzelfstandiging natuurlijk mogelijk is, maar wel onder voorwaarden en dat hier ook een kostenplaatje aan hangt.

Ik onderschrijf de uitkomsten van dit rapport: de muziekschool kan worden verzelfstandigd, vermits er voldaan wordt aan bepaalde voorwaarden. Daarnaast zal een verzelfstandiging geen kostenbesparing opleveren.

Nadat de school bijna met een pennenvoeg van het tableau was geschrapt zit de schrik er bij mij goed in. Het enige dat ik nu echt wil voor de school is bestaanszekerheid en continuïteit. Dit betekent voor mij concreet dat er, in welke vorm dan ook, een meerjarenplan moet komen voor de school.

Dit brengt mij op de voor- en nadelen waarover ik vrijuit mag spreken. Het grootste voordeel van verzelfstandiging is voor mij dat het een einde betekent aan ieder jaar afwachten of de muziekschool er het volgende jaar nog zal zijn. Het betekent een einde aan veel onrust en geeft duidelijkheid voor een bepaalde periode. Ook de buitengewoon positieve wijze waarop mevrouw Gamri de muziekschool benadert was voor mij een reden om goed na te denken over de voor- en nadelen van verzelfstandiging. Zij geeft ons als school de ruimte en heeft als voornaamste doel een toekomstbestendige muziekschool over te leveren aan een volgend college. Als het dan toch moet is dit wellicht de beste tijd was mijn redenering. Ook het buitengewoon positieve bezoek dat wij brachten aan Rozemarijn in Katwijk sterkte mij in die zienswijze.

De reden waarom ik nog altijd twijfels heb over een verzelfstandiging kwam deze zomer bovendien. Al jaren willen wij als muziekschool heel graag meer activiteiten ontwikkelen in Bennebroek en Vogelenzang. De kracht van onze school is dat het een echte school is waarin docenten elkaar wekelijks treffen, waarin samen kan worden gemusiceerd en waar het om meer gaat dan om leerlingen die allemaal hun eigen lesje krijgen en de docent vervolgens het licht uitdoet. Onze school is een levend organisme dat voor elke leerling een waardevolle aanvulling in hun leven is, zoals een ouder van een van mijn leerlingen laatst zei: we voelen ons onderdeel van de muziekschoolcommunity. Voor kinderen uit Bennebroek en Vogelenzang is de afstand naar onze school soms een probleem.

Het zou fantastisch zijn als we in Bennebroek of Vogelenzang een kleine dependance zouden kunnen oprichten. Dit om kinderen in de basisschoolleeftijd een beperkt aanbod aan lessen te kunnen aanbieden waarna ze vervolgens voor het samenspel en projecten naar Overveen kunnen komen. Vanaf de middelbare school kunnen zij dan ook naar Overveen fietsen en daar hun lessen eventueel vervolgen. Zo blijf je echt een school, maar dan onder twee daken. Vanuit de wethouder kwam hier een concrete vraag over, maar dit moest wel gebeuren binnen de huidige formatie en budgetten. Een onsje minder in Overveen, een onsje meer in Bennebroek. En daar werd het voor mij moeilijk.

U, de gemeenteraad, moet zo direct beslissen over een verzelfstandiging die om te beginnen heel veel geld gaat kosten, veel onrust gaat geven en die op termijn nooit goedkoper gaat worden dan het bedrag waarvoor de muziekschool op dit ogenblik wordt georganiseerd. Er is één hele concrete reden om de school te verzelfstandigen: het zou niet meer dan deze tijd zijn om muziekschooldocenten op de loonlijst van een gemeente te hebben staan.

Is de reden om docenten niet meer op de loonlijst te hebben en een muziekschool ambtelijk niet meer te ondersteunen genoeg om te verzelfstandigen of is het juist een ongelofelijk groot goed dat de school al zovele jaren een warm onderdeel is van de gemeente. Als ik het vergelijk met andere scholen in de provincie zijn de kosten die de gemeente Bloemendaal nu kwijt is aan een uitstekende school beduidend lager dan de gemeenten kwijt zijn aan verzelfstandigde scholen. De lesgelden bij ons zijn lager, de kwaliteit is hoger.

Ik sta niet negatief tegenover verzelfstandiging omdat de muziekschool dan eindelijk een meerjarenplek krijgt in de begroting. Ik ben alleen een conservatief als het gaat om het uitgeven van gemeenschapsgeld: waarom een enorme schep geld steken in een verzelfstandiging met als voornaamste doel het van de loonlijst van de gemeente halen van muziekschooldocenten, maar geen extra geld voor muziekles in Vogelenzang en Bennebroek. De muziekschool gaat niet beter functioneren na een verzelfstandiging.

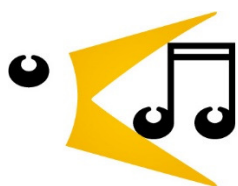
Een even zo goede oplossing zou kunnen zijn om de muziekschool op te nemen in de meerjarenbegroting van de gemeente als onderdeel van de gemeentelijke organisatie en zo eindelijk rust in de tent te krijgen.

Voor ons als school, docenten en leerlingen is bovenal van belang dat er duidelijkheid komt en dat er een meerjarenafpraak komt.

De gemeenteraad heeft de muziekschool altijd beschouwd als een van de kroonjuwelen. Linksom of rechtsom kiest de gemeenteraad voor een muziekschool en alleen al voor dat feit ben ik u zeer dankbaar.

Ik wens u veel wijsheid met het maken van uw keuze.

Dieuwertje Welschen
Directeur

Gemeentelijke **Muziekschool** Jaap Prinsen